

Prøve i Dansk 3

Practice Test 4

Outline

- Læseforståelse (90 minutter)
 - Delprøve 1
 - Delprøve 2A
 - Delprøve 2B
 - Delprøve 3
- Skriftlig fremstilling (2,5 timer)
- Mundtlig kommunikation (20 minutter)

HELP DEN FRIE
PRØVEBANK

This practice test was generated by Den Frie Prøvebank and is unofficial. Den Frie Prøvebank's ability to validate how well its tests match the official tests, in terms of content and structure, is limited. Users should seek guidance from official teaching institutions as to the structure and content of the exams in question.

Læseforståelse

Delprøve 1: Informerende tekster (25 minutter)

Læs tekstsamlingen nedenfor. Der er fire korte, informerende tekster (A–D). Efter tekstsamlingen finder du 15 spørgsmål til teksterne. Skriv dine svar kort og præcist. Du må gerne bruge stikord. Ingen hjælpemidler er tilladt.

Tekst A – Udvidelse af letbanen i Odense

Odense Kommune har godkendt en udvidelse af byens letbane, som skal forbinde centrum med de sydlige forstæder. Den nye strækning kommer til at blive **12 kilometer lang** og får **16 nye stoppesteder**. Byggeriet påbegyndes i **september 2026** og forventes færdigt i **2029**. Projektet har et budget på **3,2 milliarder kroner** og finansieres i fællesskab af kommunen, regionen og staten. Når strækningen er færdig, forventer man, at omkring **35 000 passagerer** vil benytte letbanen dagligt. Under arbejdet vil nogle af de større veje være midlertidigt spærret, og trafikken vil blive omlagt.

Tekst B – Højskoler og dannelse

Det danske højskolelandskab er unikt. Der findes omkring **80 folkehøjskoler**, som hvert år tiltrækker cirka **25 000 deltagere** fra ind- og udland. Gennemsnitsalderen for eleverne er **25 år**, men højskolerne modtager både unge og ældre. Mange vælger et ophold på en højskole for at fordybe sig i kunst, musik, friluftsliv eller politik. Et typisk ophold varer fra fire til tolv uger og koster mellem **3 500 og 4 500 kroner per uge**, afhængigt af skolens faciliteter og linjefag. Staten yder støtte til højskolerne for at sikre, at prisen ikke bliver for høj.

Tekst C – Bornholms energiø

Bornholm har længe haft ambitioner om at blive en grønnere ø. Nu er planerne for en **energiø i Østersøen** blevet konkretiseret. Energiøen skal producere **500 megawatt** elektricitet via vindmøller og solceller og dermed kunne forsyne omkring **én million husstande** med strøm. Projektet forventes at koste omkring **6 milliarder kroner**. Opførelsen påbegyndes i **2025**, og energiøen skal efter planen være fuldt funktionsdygtig i **2030**. Udover at levere strøm skaber projektet omkring **500 nye arbejdspladser** på Bornholm og gør øen til et centrum for grøn innovation.

Tekst D – Digital sundhedsplatform

Sundhedsmyndighederne har lanceret en ny digital platform, hvor borgere kan holde styr på deres sundhedsoplysninger. På platformen kan man bestille tid hos sin praktiserende læge, se prøvesvar og modtage beskeder fra hospitalet. Der er i dag **4,8 millioner aktive brugere**, hvilket svarer til **90 procent af alle over 16 år**. I **2024** sendte systemet over **10 millioner digitale beskeder** til borgerne. For dem, der ikke kan eller ønsker at bruge den digitale løsning, er der fortsat mulighed for at modtage fysisk post. Bibliotekerne tilbyder kurser i brug af platformen, og flere kommuner stiller personale til rådighed for at hjælpe ældre borgere.

Spørgsmål til tekstsamlingen:

1. Hvor lang bliver den nye letbanestrækning i Odense?

2. Hvornår forventes letbanen at stå færdig?

3. Hvor mange nye stoppesteder etableres der på strækningen?

4. Hvad er budgettet for letbaneudvidelsen?

5. Hvor mange passagerer forventes at benytte den nye letbane dagligt?

6. Hvor mange højskoler findes der cirka i Danmark?

7. Hvor mange deltagere har højskolerne årligt?

8. Hvad er gennemsnitsalderen for højskoleeleverne?

9. Hvad koster et højskoleophold per uge?

10. Hvor stor en kapacitet får Bornholms energiø?

11. Hvor mange husstande kan energiøen forsyne med strøm?

12. Hvornår forventes energiøen at være fuldt funktionel?

13. Hvor mange nye arbejdspladser skabes i forbindelse med energiøen?

14. Hvor stor en procentdel af borgere over 16 bruger den digitale sundhedsplatform?

15. Hvor mange digitale beskeder blev der sendt via platformen i 2024?

Delprøve 2A (Del af 65 minutter samlet for 2A, 2B og 3)

Læs nedenstående tekst. Besvar derefter spørgsmålene ved at vælge det rigtige svar (A, B eller C). Spørgsmålene står i kronologisk orden i forhold til teksten.

Tekst – Fire dages arbejdsuge og fleksibilitet

Debatten om en firedages arbejdsuge og fleksibel arbejdstid har taget fart i de seneste år. Flere danske virksomheder har deltaget i et pilotprojekt, hvor de ansatte arbejder **32 timer** fordelt på fire dage. Ifølge en rapport fra **2024**, der omfatter **30 virksomheder** i forskellige brancher, oplevede de ansatte en stigning i arbejdsglæde på omkring **20 procent**, og virksomhederne rapporterede hverken fald i indtjening eller produktivitet. Tilhængerne mener, at et kortere arbejdsuge kan gøre Danmark mere attraktivt og bæredygtigt.

En af de største gevinster ved en firedages uge er balancen mellem arbejde og fritid. Mange medarbejdere fortæller, at de har mere tid til familien, frivilligt arbejde og personlig udvikling. Samtidig tyder flere undersøgelser på, at færre arbejdsdage kan reducere sygefraværet og øge engagementet på arbejdspladsen. Ledere i pilotprojektet bemærkede, at teams fandt nye måder at organisere arbejdet på, så møder blev kortere, og unødvendige opgaver blev skåret væk.

Kritikere påpeger dog, at ordningen ikke passer til alle. I sundhedssektoren, detailhandlen og andre brancher med døgnåbent kan det være vanskeligt at skære en dag væk uden at reducere servicen. Derudover risikerer medarbejderne at skulle arbejde længere dage for at nå samme mængde opgaver, hvilket kan øge stress. Nogle økonomer mener desuden, at en kortere arbejdsuge i et lille land som Danmark kan skade konkurrenceevnen, hvis andre lande holder fast i den traditionelle 37-timers uge.

Forskere peger på, at fremtiden for arbejdsmarkedet bliver mere fleksibel, uanset om vi vælger fire eller fem dage. Hybridmodeller med hjemmearbejde, fleksible mødetider og fokus på resultater frem for timer bliver mere almindelige. Hvis virksomhederne formår at kombinere fleksibilitet med klare forventninger og støtte til medarbejderne, kan de både tiltrække talent og sikre høj produktivitet. Den firedages arbejdsuge kan derfor ses som et eksperiment, der giver vigtige erfaringer om, hvordan vi organiserer arbejdet i det 21. århundrede.

Spørgsmål til teksten:

Sæt en cirkel om det rigtige svar.

1. Hvad viser rapporten fra 2024 om de 30 virksomheder?
 - a. At en kortere arbejdsuge øgede arbejdsglæden uden at sænke produktiviteten.
 - b. At virksomhederne tabte penge og ansatte var utilfredse.
 - c. At ingen medarbejdere ønskede ordningen.
2. Hvilke fordele nævnes som de største ved en firedages uge?
 - a. Flere sygedage og længere møder.
 - b. Bedre balance mellem arbejde og fritid.
 - c. Højere løn til alle ansatte.
3. Hvad mener forskerne ifølge teksten om fremtiden for arbejdsmarkedet?
 - a. At fleksibilitet vil blive mere udbredt.
 - b. At alle vil arbejde 60 timer om ugen.
 - c. At traditionel kontortid vender tilbage uændret.

Delprøve 2B (Del af 65 minutter samlet for 2A, 2B og 3)**Tekst med fjernede afsnit: Urban gardening**

Sæt bogstavet for den rigtige sætning i hvert felt.

Indledning

I løbet af de seneste ti år er interessen for **urban gardening** – på dansk kaldet byhaver – eksploderet. I flere danske byer ser man nu taghaver, plantekasser på gadehjørner og små fælleshaver i baggårde. Ideen er, at man kan dyrke sine egne krydderurter og grøntsager, selvom man bor midt i byen. Men urban gardening handler om mere end blot at dyrke planter.

(1) _____

Samtidig spiller bæredygtighed en stor rolle i byhaver. Mange deltagere fortæller, at de bliver mere bevidste om madspild og sæsonernes skiften, når de selv dyrker grøntsager. Børn lærer, hvor gulerødder og tomater kommer fra, og det skaber forståelse for naturens kredsløb.

(2) _____

I Københavns Nordvest-kvarter er et forladt parkeringsareal blevet omdannet til en stor fælleshave, hvor over hundrede familier har en lille jordlod. Her udveksler man opskrifter og frø, og der arrangeres ofte fællesspisninger med grøntsager fra haven.

(3) _____

Flere eksperter peger på, at urban gardening kan være en del af løsningen på fremtidens fødevareudfordringer, men de understreger også, at det kræver støtte og planlægning, hvis initiativerne skal være mere end midlertidige projekter.

(4) _____

Bevægelsen viser, at selv små skridt kan gøre en forskel i en tid med klimaudfordringer og travle byliv. Der er ingen tvivl om, at urban gardening vil fortsætte med at udvikle sig i takt med, at flere får øjnene op for fordelene.

(5) _____

Fjernede afsnit (vælg det rigtige for hver position):

Bemærk at to afsnit skal ikke bruges.

- a.** Et centralt aspekt er fællesskabet. Når beboere mødes om at dyrke grøntsager på taget eller i baggården, opstår der nye relationer. Mange taler om, at urban gardening skaber sociale netværk på tværs af alder og kultur, fordi man hjælper hinanden med vanding og høst.
- b.** Urban gardening har også en miljømæssig effekt. Grønne tage og små haver absorberer regnvand og sænker temperaturen i byen om sommeren. Planterne binder CO₂ og forbedrer luftkvaliteten, hvilket gør byerne mere modstandsdygtige over for klimaforandringer.
- c.** Der er dog udfordringer. Jorden i byerne kan være forurenet, og det kræver tid og viden at dyrke planter på små arealer. Mange steder er der også lang venteliste til de få fælleshaver, der findes, og ikke alle har råd til at købe højbede og jord.
- d.** Kommuner og boligforeninger spiller en vigtig rolle i udviklingen. Flere steder stiller de arealer til rådighed, hjælper med finansiering og arrangerer workshops, så nye haveentusiaster kan komme i gang. Enkelte kommuner tilbyder endda gratis kompost og frø.
- e.** Afslutningsvis bør man huske, at urban gardening ikke skal erstatte landbruget, men supplere det. Selv små haver kan give stor glæde, og mange oplever, at det giver ro at følge en plante fra frø til høst. Bevægelsen er et tegn på, at byboere længes efter en tættere kontakt med naturen.
- f.** En moderne storby er kendetegnet ved høje bygninger og et hurtigt tempo. Mange mener, at arkitekterne bør prioritere flere parkeringspladser i stedet for grønne områder.
- g.** Den danske musikscene har oplevet en renæssance de seneste år, hvor især elektronisk musik har vundet frem. Festivalerne rundt omkring i landet tiltrækker tusindvis af gæster.

Delprøve 3 (Del af 65 minutter samlet for 2A, 2B og 3)

Læs følgende tekst. I teksten er otte ord eller udtryk fjernet og markeret med (1)–(8). Til hvert markeret sted er der fire svarmuligheder (A–D). Sæt ét kryds pr. spørgsmål. Der er kun ét korrekt svar.

Tekst: Digitale medier og mental sundhed

Flere undersøgelser peger på, at danskernes forbrug af digitale medier er stigende, og at det påvirker vores mentale sundhed. Mange mennesker bruger deres smartphone fra de vågner om morgenen, til de går i seng. Især unge føler et pres for konstant at være online og reagerer hurtigt på beskeder. Den (1) _____ kontakt via apps kan dog ikke erstatte fysiske møder, siger eksperter.

Det er svært at finde en god balance. Nogle familier indfører såkaldte “skærmfrie zoner” i hjemmet, hvor mobilen ikke er velkommen. På den måde forsøger de at (2) _____ tiden mellem arbejde, fritid og sociale medier. Forskere (3) _____, at vi bør være opmærksomme på, hvordan brugen af digitale medier påvirker vores søvn, fokus og relationer. De anbefaler, at vi skaber faste rutiner og (4) _____ i hverdagen.

En international undersøgelse viste, at folk, der satte sig (5) _____, brugte mindre tid online og følte sig mere til stede i nuet. Undersøgelsen viste også, at forældre spiller en vigtig rolle ved at være forbilleder og (6) _____ gode vaner hos deres børn. På den måde kan vi alle lære at bruge teknologien på en sund måde og finde en (7) _____ balance mellem skærm og virkelighed. I sidste ende handler det om at træffe bevidste valg, så digitale medier bliver et værktøj og ikke en belastning. En (8) _____ tilgang kan hjælpe med at sikre, at vi både udnytter teknologiens fordele og passer på vores mentale velbefindende.

Valgmuligheder:

1	a. digital	b. økonomisk	c. juridisk	d. praktisk
2	a. balancere	b. opdele	c. forbyde	d. beklage
3	a. advarer	b. ignorerer	c. betvivler	d. accepterer
4	a. pauser	b. problemer	c. cookies	d. investeringer
5	a. tidsgrænser	b. undskyldninger	c. affaldsposer	d. banker
6	a. fremmer	b. forbyder	c. overser	d. forsinker
7	a. sund	b. kunstig	c. negativ	d. tilfældig
8	a. balanceret	b. risikabel	c. bekymret	d. overfladisk

Skriftlig fremstilling (2,5 timer)

Alle ordbøger er tilladt.

Delprøve 1: Uformel e-mail

Du har fået en e-mail fra din ven **Maria**, som skriver:

Hej!

Jeg håber, du har det godt. Jeg er lige begyndt på en ny uddannelse ved siden af mit arbejde, og jeg synes, det er svært at få det hele til at hænge sammen. Jeg bruger meget tid på at pendle, og når jeg kommer hjem, skal jeg læse til næste dag. Har du prøvet at kombinere studie eller efteruddannelse med arbejde? Hvordan finder du tiden til dig selv og familien? Jeg savner vores hyggelige stunder.

Venlig hilsen, Maria

Skriv en e-mail til Maria, hvor du svarer på hendes spørgsmål. Husk at:

- skrive en personlig mail,
- fortælle om dine egne erfaringer,
- beskrive og forklare, hvordan du håndterer lignende situationer,
- stille et eller to spørgsmål til Maria om hendes nye liv.

Din tekst skal være på **mindst 200 ord**.

Brug disse sider til at skrive din skriftlige opgave.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Delprøve 2: Opgave om alment og samfundsmæssigt emne

Vælg **enten opgave A** eller **opgave B**. Din tekst skal være på **mindst 200 ord**. Brug de tre punkter under den valgte opgave som udgangspunkt for din besvarelse. Du skal ikke skrive om den opgave, du ikke vælger.

Opgave A – Fjernarbejde og kontorfællesskaber

I takt med at flere arbejder hjemmefra, vokser også interessen for kontorfællesskaber og coworking-miljøer.

- Beskriv, hvad undersøgelser viser om fjernarbejde i Danmark (fx hvor mange der ønsker at fortsætte hjemmefra).
- Fortæl om mulige årsager til, at flere vælger kontorfællesskaber (fx netværk, arbejdsro, fleksibilitet).
- Diskuter fordele og ulemper ved fjernarbejde og kontorfællesskaber (fx fleksibilitet, socialt miljø, omkostninger).

Opgave B – Livet uden bil

Mange danskere overvejer at leve helt uden bil og i stedet bruge cykel og offentlig transport.

- Fortæl om dine egne erfaringer med at leve bilfrit eller med bil.
- Kommentér følgende to udsagn:
 1. “Cykling og offentlig transport er tilstrækkeligt for de fleste.”
 2. “Bilen er nødvendig for at kunne bo uden for byerne.”
- Diskuter fordele og ulemper ved at undvære bilen i hverdagen (fx miljø, tid, frihed, økonomi).

Brug disse sider til at skrive din skriftlige opgave.

[illegible]

Mundtlig kommunikation (20 minutter inkl. votering)

Prøven består af to dele og varer i alt ca. 10 minutter. Der er ingen hjælpemidler.

Delprøve 1: Forberedt præsentation

En uge før mundtlig eksamen får du udleveret et emne fra dit sprogcenter. Til eksamen skal du:

1. Holde en **præsentation på cirka 2 minutter** om emnet. Emnet handler om en samfundsmæssig problematik. Du skal organisere din præsentation og gøre den sammenhængende.
2. Besvare opklarende spørgsmål fra eksaminator. Eksaminator vil be' dig om at forklare, uddybe og begrunde dine synspunkter samt tage stilling til aspekter, der knytter sig til emnet.

Eksempler på emner kan være:

- **Integration gennem sport** – Hvilke muligheder giver sport for at skabe fællesskaber mellem nytilkomne og lokale? Hvilke udfordringer findes?
- **Fremtidens undervisning** – Hvilken rolle spiller teknologi og digitale værktøjer i undervisningen, og hvilke udfordringer opstår for lærere og elever?

Delprøve 2: Uforberedt samtale

Du trækker et emne blandt tre mulige lige inden delprøven. Emnet handler om en samfundsmæssig problematik, som du ikke kender på forhånd. Du skal:

1. Lytte opmærksomt til eksaminators første spørgsmål, som handler om et konkret aspekt af emnet. Svar så præcist som muligt, og uddyb dit svar, når eksaminator spørger ind.
2. Besvare eksaminators andet spørgsmål, som er mere overordnet, og forklar eller begrund dine synspunkter. Der kan også komme opfølgende spørgsmål, hvor du skal uddybe dine svar.

Mulige emner til lodtrækningen kunne være:

- **Dataetik og personlige oplysninger** – Hvordan skal vi beskytte vores persondata i en digital tidsalder?
- **Bæredygtig rejse** – Hvordan kan vi rejse mere miljøvenligt uden at give afkald på oplevelser?
- **Robotter i plejesektoren** – Hvilke muligheder og etiske spørgsmål opstår, når robotter hjælper med pleje af ældre?

This practice test was generated by Den Frie Prøvebank and is unofficial. Den Frie Prøvebank's ability to validate how well its tests match the official tests, in terms of content and structure, is limited. Users should seek guidance from official teaching institutions as to the structure and content of the exams in question.